

Månadsbrev mars 2019

Är Heidenstam en aktuell författare? Det beror på vad som menas med "en aktuell författare". Böcker om Heidenstam uppmärksammas inte sällan av recensenterna. Vi i Heidenstamsällskapet har kunnat konstatera att många av dessa recensioner även uppmärksammas av läsarna. Vi hoppas på att böckerna finner sina köpare. Heidenstam förtjänar det.

Dessvärre är det några frågor som tar alltför mycket uppmärksamhet från Heidenstams stora författarskap. Den ena frågan rör något som vi själva i Heidenstamsällskapet ännu inte hanterat på ett bra sätt. Det gäller en uppfattning om Heidenstam att han är en "tungsint" författare, en författare som främst skriver om gravar och döden eller skriver om storvulen nationalism och heroism. Det är förvisso sant att Heidenstam skrivit om dessa allvarliga frågor men sannerligen inte enbart. Det finns ett stort antal verk som berör helt andra livsfrågor, t.ex. livsglädje. Den delen av hans verk bör vi i Heidenstamsällskapet visa på, lyfta fram och även glädjas åt.

Den andra frågan som tar uppmärksamhet från Heidenstams författarskap är påståenden om att Heidenstam sympatiserade med nazisterna. Påståenden som inte minst Martin Kylhammar vid flera tillfällen utrett och tillbakavisat. Per Gedins böcker "Ett liv" och "Varför får inte Heidenstam vara den han är", Kylhammars båda böcker "Den tidlöse modernisten" och "Ett hemligt liv" samt Dan Korn's bok "Ta Heidenstam på allvar" är alla böcker som i nutid tar upp frågan om Heidenstams påstådda sympatier för nazismen. Läsning rekommenderas. Heidenstamsällskapet har sedan länge anslutit sig till den linje i frågan som Kylhammar funnit relevant i sin forskning om Heidenstam.

Heidenstamsällskapets verksamhet bör utvecklas med stor förståelse för författaren, hans verk och hans uttalanden. Vi anser att det är viktigt att även lyfta fram den ljusa lyriken och prosan i Heidenstams författarskap. Fram till årsmötet kommer styrelsen därför att mer systematiskt arbeta med den frågan, rådfråga årsmötet för att sedan försöka initiera en "renässans" av Heidenstams verk i sällskapets programverksamhet. Det innebär att vi sätter Heidenstams verk i centrum och, under året, något mindre lyfter fram vad som skrivs om Heidenstam. Det är en tanke helt i Heidenstams anda.

Ett framåsyftande ställningstagande har gjorts av styrelsen vilket ändå tydligt syftar till att sprida kunskap om Heidenstam och hans person enligt sällskapets syften. Styrelsen har nyligen ställt sig bakom en idé om att initiera en film eller TV-dokumentär om Heidenstams liv. Idén har överlämnats till en mycket framstående filmregissör. Vi avvaktar och återkommer om detta.

Den ljusare och lättare sidan av Heidenstams författarskap fick Svenska Dagbladets dåtida läsare ta del av under året 1899. Han skrev då några verser under namnet P.A. Gurkblad, bl.a. följande:

I Kattebohus bor ett snattarepack
med en tattarekatt, och var kattrakar-
natt
är det kackel och rackel och snatter och
snack
och knister och knaster och laster och
knack
och trillande trattar och skrattare-
skratt.....
Titteri titteri titteri tatt!

Ja, så skrev Heidenstam när han presenterade sig som parodist i "Sång om Graal". Det var Frödings verser om skojarna i Kattebohult som parodierades. Det finns mer.

Håkan Jaldung, ordförande i Heidenstamsällskapet